

109
INGEKOMEN 13 OKT. 1989

CIP-REGSEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport voor het
plan voor de verwijdering van zuiveringselb n.s.
(1989-1994) van Zuid-Holland / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage], - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-028-6
S197 e14.62 UD6 K904.064.2:628.336J(492.61)
Trefw.: milieu-effectrapportering ; Zuid-Holland /
zuiveringselb ; Zuid-Holland.

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport voor het
plan voor de verwijdering van
zuiveringsslib
c.a. (1989-1994) van Zuid-Holland

18 oktober 1989

109-153

18 oktober 1989

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde
Staten
van Zuid-Holland,
Postbus 90602,
2509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk

uw brief
15 juni 1989

ons kenmerk
U904-89/Sf/nm/109-154

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
voor het zuiveringsslibplan

utrecht,
18 oktober 1989

Met bovengenoemde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Commissie) advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het plan voor de verwijdering van zuiveringsslib c.a. voor de periode 1989-1994.

Hierbij bied ik U het advies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne.

Aan het MER en de bijbehorende deelrapporten is veel zorg besteed. Het een en ander is goed gedocumenteerd en evenwichtig van opzet. Er zijn geen onjuistheden geconstateerd.

Het MER biedt dan ook een bruikbare basis voor een milieubewuste besluitvorming.

Voor de inhoud van het advies verwijs ik verder korthedshalve naar hoofdstuk 2 van het advies, waarin de hoofdpunten van de toetsing zijn vermeld. Daarnaast vraag ik in het bijzonder Uw aandacht voor het volgende.

In het plan en het onderbouwende MER wordt weinig aandacht besteed aan de problemen die zich bij de uitvoering van het plan kunnen voordoen.

De ervaring leert, dat op het gebied van de afvalverwerking (externe) ontwikkelingen tot tussentijdse wijzigingen aanleiding kunnen geven.

De Commissie geeft daarom in overweging in het kader van het op te stellen evaluatie-programma hier rekening mee te houden en voortschrijdende uitvoeringsprogramma's bij het plan te maken om passende maatregelen te kunnen nemen voor het geval slibverbranding en stortplaatsen op de beoogde locaties niet tijdig kunnen worden gerealiseerd.

Mede gelet op de resultaten van de inspraak is de Commissie van mening dat nog zorgvuldig bezien moet worden of milieu-effectrapportage dan wel het vragen van ontheffing daarvoor bij de uitvoering van de voorgenomen activiteit op de alsdan daarvoor bepaalde lokatie(s) aan de orde is.

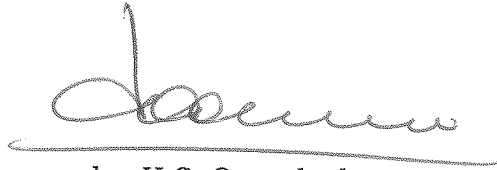
Daarbij kan dan tevens de gewenste zonering rondom de uiteindelijk gekozen locaties aan de orde komen. De Commissie denkt in het bijzonder aan de beïnvloeding

kenmerk : U904-89/Sf/nm/109-154

vervolgblad: 1

van de zonering rond een huisvuilverbrandingsinstallatie wanneer daarbij een slibverbrandingsinrichting wordt gevestigd.

Met het uitbrengen van dit toetsingsadvies hoopt de Commissie een nuttige bijdrage te leveren aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit.

drs. H.G. Ouwerkerk,
voorzitter werkgroep m.e.r.,
zuiveringsslibplan Zuid-Holland.

TOETSINGSADVIES OVER DE INHOUD
VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT VOOR
HET PLAN VOOR DE VERWIJDERING VAN
ZUIVERINGSSLIB C.A. (1989-1994)
VAN ZUID-HOLLAND

Advies op grond van artikel 41z, lid 1 en 2 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne inzake de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de het ontwerpplan voor de verwijdering van zuiveringsslib c.a. in Zuid-Holland;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

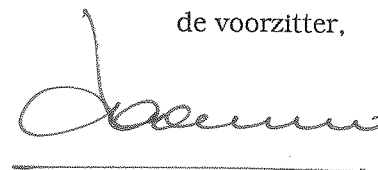
de werkgroep m.e.r. Zuiveringsslibplan Zuid-Holland,

de secretaris,

ir. R.I. Seijffers

de voorzitter,

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 18 oktober 1989

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	HOOFDPUNTEN VAN DE TOETSING	2
3.	RESULTATEN VAN DE INSPRAAK EN ADVISERING	5
4.	AANVULLENDE OPMERKINGEN	6

BIJLAGEN

1. Brief met verzoek om advies van de Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland d.d. 15 juni 1989 + openbare bekendmaking.
2. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
3. Lijst van inspraakreacties.

1. INLEIDING

Provinciale Staten van Zuid-Holland dienen op grond van artikel 26 van de Afvalstoffenwet een plan voor de verwijdering van zuiverings-slib vast te stellen. Ten behoeve van de besluitvorming met betrekking tot dit plan wordt de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd. Deze m.e.r. is gestart op 13 april 1987.

De richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) zijn vastgesteld in september 1987, mede op grond van het advies van de Commissie voor de m.e.r., uitgebracht op 10 juni 1987. Het MER, het ontwerp-plan en overige documenten zijn van 19 juni tot en met 20 september 1989 ter inzage gelegd (zie bijlage 1).

In een schrijven (zie bijlage 1) werd de Commissie verzocht voor 21 oktober 1989 haar advies uit te brengen over het MER.

Het is de bedoeling dat de Commissie een oordeel uitspreekt over de kwaliteit van het MER, mede ten behoeve van de besluitvorming. Meer formeel gesteld, moet door de Commissie worden beoordeeld of en in hoeverre het MER voldoet aan:

- de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm)¹] gestelde regels voor de inhoud van het MER (artikel 41 j en 41 k); mede gelet op:
 - de door het bevoegde gezag gegeven richtlijnen voor het MER;
 - de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (artikel 41 w, tweede lid).

Het hierbij uitgebrachte toetsingsadvies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie, die ook het advies inzake richtlijnen voor het MER heeft uitgebracht. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 2. De werkgroep vertegenwoordigt op dit punt de Commissie en wordt verder in dit advies aangeduid met "Commissie".

In overeenstemming met het gestelde in artikel 41 z, tweede lid van de wet, heeft de Commissie alle (in totaal 60) via het bevoegd gezag ontvangen bezwaarschriften, commentaren, adviezen en opmerkingen in beschouwing genomen. Door enkele leden van de Commissie werd op 12 september 1989 de hoorzitting in 's-Gravenhage bijgewoond. Voor zover de inspraakreacties (zie bijlage 3) betrekking hebben op het ontwerp van de m.e.r. werden zij in het toetsingsadvies verwerkt.

Het volgende hoofdstuk 2 bevat de hoofdpunten van deze toetsing. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de resultaten van de inspraak en de (overige) advisering. In hoofdstuk 4 volgen aanvullende opmerkingen.

1 Staatsblad 1986, 211.

2. HOOFDPUNTEN VAN DE TOETSING

Aan het MER en de bijbehorende deelrapporten is veel zorg besteed. Het een en ander is goed gedocumenteerd op basis van de meest recente informatie en evenwichtig van opzet. De goed leesbare samenvatting van het MER geeft de strekking van de hoofdtekst passend weer. De hoofdtekst is minder eenvoudig leesbaar voor de (technisch) niet-ingewijde.

Er wordt voor de uitgewerkte twee beleidsalternatieven en bouwstenen daarvan een uitgebreid, gedegen en nagenoeg volledig beeld van de gevolgen voor het milieu geschetst, met inbegrip van de alle aandacht verdienende resterende leemten in kennis en informatie.

Het MER is vrijwel geheel volgens de vastgestelde richtlijnen uitgewerkt, op enkele (voor het planniveau minder relevante) uitvoeringsdetails na.

De Commissie is met insprekers van mening, dat onzekerheden over concrete uitvoeringswijzen en te treffen mitigerende maatregelen op projectniveau nog nadere uitwerking behoeven in het kader van de regels voor milieu-effectrapportage (m.e.r. of verzoek om ontheffing).

De verhouding tussen het plan en het onderbouwende MER en hun onderlinge afstemming voldoen aan de te stellen eisen.

Er zijn geen onjuistheden geconstateerd.

Het MER voor het plan biedt dan ook een bruikbare basis voor een milieu-bewuste besluitvorming.

Bij enkele onderwerpen heeft de Commissie opmerkingen. Het betreft in het bijzonder het volgende:

1. Sedert medio augustus 1989 is een nieuwe richtlijn "Verbranden" van kracht met aangescherpte eisen voor emissies naar de lucht; deze normen zullen ook op slibverbranding van toepassing zijn. In het onderhavige MER wordt alleen aan de normen van de TA Luft 1986 gerefereerd. Het is te verwachten dat de nieuwe normen nogal invloed hebben op de nog aanvaardbare wijzen van rookgasreiniging en procesbeheersing. In het MER en het ontwerp-plan kon hier nog niet op worden geanticipeerd.

Recente inzichten^{2]} in de vorming, de verspreiding en accumulatie (ook in voedselketens) van bijvoorbeeld dioxines bij de verbranding van huishoudelijk afval bevestigen dat er leemten in kennis terzake van de gezondheidsrisico's en van ecologische effecten zijn.

Het MER stelt op pag. 67 dat bij de slibverbranding een groot aantal organische onuitgebrande verbindingen wordt gevormd.

2 A.A. Sein, J.J. Sluijmers en E.J.H. Verhagen, RIVM juni 1989, rapport nr. 738473006.

Dergelijke stoffen zullen bij verbranding van communaal zuiveringsslib ten opzichte van huishoudelijk afval waarschijnlijk in geringere hoeveelheden ontstaan. Beoogd wordt de slibverbrandingsinstallaties te combineren met bestaande en nieuwe verbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval.

Deze problematiek verdient per locatie een integrale uitwerking (zie ook hoofdstuk 3).

Mogelijk is door een verdere scheiding aan de bron te voorkomen dat ongewenste fracties worden verbrand waardoor tevens de reststoffen, zoals bodemas en vlieggas, minder milieubelastend worden.

2. In het MER worden de resterende leemten in kennis en onzekerheden passend aangegeven. Welke consequenties mogelijke wijzigingen hebben van de inhoud van het (ontwerp-) Besluit Aanwijzing Chemische Afvalstoffen voor het ontwerp-plan, wordt echter minder duidelijk verwoord. In dit verband wordt met name gedacht aan vlieggas van de verbranding van zuiveringsslib. Een andere leemte in kennis is dat over de (gering te achten) risico's voor nabijgelegen tuinbouwbedrijven door verspreiding van pathogene of parasitaire organismen weinig met zekerheid bekend is.
3. In het MER wordt te weinig aandacht besteed aan wat er gebeurt bij het onverhoopt optreden van calamiteiten of wanneer een verbrandingsinstallatie of stort uitvalt. Ofschoon in het ontwerpplan (pag. 26) wel in beginsel wordt aangegeven hoe in de hier bedoelde gevallen gehandeld zal worden, dient de opvang binnen een (gesloten) keten van verwerkingsmogelijkheden nader te worden uitgewerkt.
4. Het MER, met inbegrip van de bijlagen, bevat nog geen concept voor een evaluatieprogramma zodat de strekking daarvan nog niet duidelijk is in deze fase van openbare beoordeling. Bij de vaststelling van het afvalstoffenplan dient - gelet op artikel 41 am WABM - een evaluatieprogramma te worden vastgesteld. Aandachtspunten bij dat evaluatieprogramma zijn naar het oordeel van de Commissie in ieder geval:
 - het element tijd bij de balans tussen vraag en aanbod met betrekking tot de benodigde verwerkingscapaciteiten. Daarbij kan aan de orde komen wat de in de praktijk optredende plannings- en investeringsperiodes voor de nieuwe verwerkingsinrichtingen zullen zijn;
 - signalering van de problemen die zich voordoen bij de uitvoering van het plan. De ervaring leert, dat juist in het kader van afvalverwijdering in de loop van de tijd wijzigingen plaatsvinden in omvang, samenstelling, soort van behandeling en locatie van behandeling;
 - signalering van eventuele wijzigingen in het rijksbeleid. Dergelijke beleidswijzigingen kunnen de gevolgen voor het milieu aanzienlijk doen veranderen;

- signalering van de ontwikkeling van nieuwe bewerkings- en verwerkingstechnieken die vanuit milieuhygiënische overwegingen perspectieven bieden;
- signalering van eventueel opgetreden calamiteitssituaties en de milieugevolgen daarvan.

De Commissie acht het verstandig, gekoppeld aan de periodieke evaluatie, voortschrijdende uitvoeringsprogramma's te presenteren.

Bij deze suggestie heeft de Commissie ook gedacht aan het convenant om het storten van zuiverings-slib in de "Slufter" in 1994 te beëindigen terwijl onzekerheid over de tijdige realisatie van nieuwe slibverbrandingsovens op de voorgestelde locaties bestaat.

3. RESULTATEN VAN DE INSPRAAK EN ADVISERING

De inspraak en de advisering door andere instanties en organen (behoudens de Commissie) is deels gericht op de volgende onderwerpen:

- Bezwaren en opmerkingen op het gebied van de ruimtelijke ordening. Waar deze betrekking hebben op de zonering uit het oogpunt van milieu-effecten heeft de Commissie ze in beschouwing genomen. De Commissie heeft er van kennis genomen, dat tijdens de hoorzitting is gesteld dat de betreffende bezwaren serieus zullen worden gezien en schriftelijk beantwoord.

- Opmerkingen over locatie-specifieke gegevens (zoals het aantal nabijgelegen woningen en gebouwen) en over gewenste uitvoeringsdetails van beoogde nieuwe inrichtingen.

De precieze wijze van uitvoering en daarbij toegepaste, nadere milieubescherpende maatregelen (zoals ten aanzien van aanvoerwegen, de houdbaarheid van folies in de onderafdichting, behandeling van het percolaat en eindafwerking, de minimum-afstand tot bijv. bebouwing en tuinbouwbedrijven) ontbreken nog of blijven onduidelijk.

In hoofdstuk 2 is reeds gesteld, dat de Commissie de mening is toegedaan dat deze uitvoeringswijzen in het kader van de regels voor m.e.r. nog nader aan de orde moeten komen. Dit kan in de vorm van aanvullende locatie-specifieke m.e.r.'s op uitvoeringsniveau dan wel met behulp van nadere uitwerkingen in het kader van een verzoek om ontheffing van de m.e.r.-plicht.

- Opmerkingen over mogelijke risico's voor de gezondheid en cultuurgewassen door de verspreiding van kiemen en insecten bij het storten van betreffende soorten slib.

Het gaat hier niet om het storten van huishoudelijk afval of van onbehandeld slib, maar om slibsoorten die in mindere mate geschikt zijn als voedingsbodem voor ongedierte, ziektekiemen, schimmels e.d., voor de verspreiding waarvan vrees bestaat.

Daarnaast wil de Commissie naar aanleiding van de vaak gedegen inspraakreacties het volgende opmerken.

In enkele reacties³] komt het gezamenlijk verbranden van huishoudelijk afval en zuiverings-slib aan de orde.

In het MER wordt voor een combinatie gekozen om planologische redenen en om thermische uitwisseling mogelijk te maken tussen de afzonderlijke installaties. Een gecombineerde verbranding in één oven heeft technisch en milieuhygiënisch bezwaren.

3 zie bijvoorbeeld bijlage 3, reactie nr. 24

Waar de locatiekeuze voor nieuwe verbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval nog niet gemaakt is, mag dit volgens de Commissie niet betekenen, dat de keuze van een lokatie voor slibverbranding in het kader van het zuiveringsslibplan vooruitloopt op en beperkingen stelt aan deze andere locatiekeuze voor de verbranding van huishoudelijk afval.

De Commissie kan de mening van insprekers onderschrijven, dat daarbij de cumulatieve milieu-effecten van beide installaties op integrale wijze in de beschouwing moeten worden betrokken. Hierbij wordt gedacht aan onderwerpen zoals luchtverontreiniging, geluidhinder en verkeersaantrekkende werking. In dit verband acht de Commissie het met name zinvol, dat ingegaan wordt op de beïnvloeding van de zoning rond een huisvuilverbrandingsinstallatie wanneer daarbij een slibverbrandingsinrichting wordt gevestigd.

4. AANVULLENDE OPMERKINGEN

In aanvulling op het hiervoor gestelde kan het volgende worden opgemerkt:

- Uit het MER blijkt dat ten aanzien van industrieel zuiveringsslib de onzekerheden in de prognoses van de aard en omvang van deze categorie nog aanzienlijk zijn.
Het verdient aanbeveling hier alsnog meer greep op te krijgen, bijvoorbeeld in het kader van de evaluatie achteraf, de nazorg van de besluitvorming.
- Deze problematiek van de handhaving/toezicht op met name de verwerking van industrieel slib, maar ook van slib geproduceerd door kleine gemeentelijke bronnen, komt in het MER nauwelijks aan de orde. Wel wordt opgemerkt dat grootschaligheid van de verwerkingsinrichtingen de voorkeur verdient in verband met een eenvoudiger controle. Wat ten aanzien van handhaving in het plan op blz. 28 wordt opgemerkt, is vrij globaal. Het is te verwachten dat relevante ervaring is opgedaan na de vaststelling van de nota handhaving (november 1985). Deze wordt echter niet beschreven.
- De kwaliteit van de diverse soorten slib varieert aanzienlijk. Bepaalde slibben overschrijden voor bepaalde parameters de (concentratie-) grenzen van de Wet Chemische Afvalstoffen (WCA).
Het verdient aanbeveling steeds zorgvuldig te bezien of dit WCA-slib gescheiden moet worden verwerkt, opdat dit niet bijvoorbeeld gemengd met anderssoortig slib zal worden verbrand of gestort.
In het MER wordt ingegaan op de verwijdering van een aantal slibsoorten die op basis van de thans vigerende regelgeving onder de Afvalstoffenwet (AW) vallen.
Tevens is ingegaan op de verwijdering van drinkwaterslib, ook voor zover dit onder de werkingssfeer van de WCA valt, en is ingegaan op

de verwijdering (deels AW, deels WCA) van de reststoffen die bij de slibverbranding vrijkomen.

De Commissie wijst erop, dat de milieu-effecten van de verwijdering van slibsoorten - met name industrieel slib - die in de huidige situatie op basis van het Stoffen- en Processen-besluit onder de WCA vallen, niet aangegeven zijn. Wanneer het voornemen zou bestaan deze ook te verwerken in combinatie met de slibsoorten waarvan de milieu-effecten wel beschreven zijn, is afzonderlijke besluitvorming noodzakelijk.

- In het MER wordt, behoudens summier op pag. 58, geen nadere uitwerking gegeven aan het gemengd storten van slib samen met bouw- en sloopafval en overeenkomstig bedrijfsafval.

Dit strookt niet met de richtlijnen⁴]

De verschillen in doelmatigheid en in milieu-effecten van enerzijds het storten van slibsoorten als rkg- en drinkwaterslib samen met de residuen van de verbranding van (communaal en industrieel) zuiveringsslib en anderzijds in combinatie met afvalstoffen als bouw- en sloopafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval komen nauwelijks aan de orde. Wel is sprake van beperkte toepassing als tussenafdeklaag bij deze andere stortplaatsen.

Het storten samen met ander afval kan ook van belang worden indien beoogde nieuwe stortlocaties niet tijdig operationeel kunnen worden gemaakt, of in "calamiteits-" situaties.

- In het MER wordt aan een variant aandacht geschonken waarbij maximaal 20.000 m³ steekvast gemaakt communaal zuiveringsslib zou worden gestort samen met bijvoorbeeld verbrandingsresiduen.

Het is niet duidelijk of het daarbij om wel of niet anaeroob gestabiliseerd slib gaat. In dit verband speelt ook de mate van geurhinder en gasontwikkeling een rol.

- Er wordt weinig aandacht besteed aan de voor- en nadelen voor het milieu van de vervoerspatronen die ontstaan door een keuze voor verschillende combinaties van verwerkingslocaties voor het slib. Inzicht in de omvang van het vervoer van het slib wordt nauwelijks gegeven. Een overzichtskaart van de belangrijkste producenten van de soorten slib ontbreekt. Overigens beseft de Commissie dat de omvang van het vervoer van slib mogelijk beperkt is ten opzichte van het vervoer van huishoudelijk afval naar de geïntegreerde verbrandingsinstallaties. Toch kan dit lokaal tot problemen leiden.

- Een helder overzicht van de verschillen in milieugevolgen van het best haalbare beleidsalternatief, het meest milieuvriendelijke beleidsalternatief en van de referentiesituatie (ongewijzigd beleid; vooral de huidige situatie) is in het MER (en het plan) niet te vinden. Het moet door de lezer zelf uit allerlei deelvergelijkingen worden samengesteld.

4 richtlijnen, p.22 onderaan:

- Beschrijf de verschillen in doelmatigheidsaspecten en milieu-effecten bij al of niet gezamenlijk storten met andere afvalstoffen, bijvoorbeeld puin.

- Het geheel aan documenten is complex geworden om het zo mogelijk ook geschikt te doen zijn als basis voor aanvullende m.e.r.-procedures danwel ontheffing-procedures van de m.e.r.-plicht voor de lokatiekeuzen en de specifieke uitvoering van verwerkingsinrichtingen. Dit is de leesbaarheid niet ten goede gekomen.
- De goed leesbare samenvatting van het MER geeft de strekking van het MER passend weer, behoudens dat ten aanzien van de bouwsteen "Nuttige toepassing van slib" de milieu-effecten in de samenvatting proportioneel wat minder naar voren komen dan in de hoofdtekst.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport voor het
plan voor de verwijdering van
zuiveringsslib
c.a. (1989-1994) van Zuid-Holland

18 oktober 1989

(bijlagen 1 t/m 3)

BIJLAGE 1

provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 116611
Telefax (070) 117090
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Staten

Aan: De Commissie voor de Milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Ingekomen:	22 JUNI 1989
Nr:	1214-09 Sf/Sc/Pres
Doel:	109-95

Dienst : Water en Milieu Ons kenmerk :
Afdeling : Bodem en Afvalstoffen Uw kenmerk :
Bureau : Afvalstoffenbeleid
Doorkiesnr.: 070 - 11 66 39
Beh. door : J. van Hagen Bijlagen : divers
Onderwerp : ontwerp-plan en Milieu-
effectrapportage voor de
verwijdering van zuiveringsslib e.a.

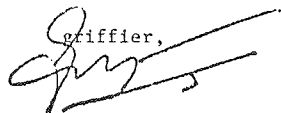
's Gravenhage, 15 juni 1989

Ter voldoening aan de desbetreffende bepalingen van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM) doen wij u hierbij toekomen het ontwerp-plan voor de verwijdering van zuiveringsslib voor de periode 1989 - 1994 alsmede het milieu-effectrapport (MER) (met bijlagen) voor dit plan.

Het MER, het ontwerp-plan en overige bescheiden zullen van 19 juni tot en met 20 september 1989 ter inzage worden gelegd. Gelet op de in de bekendmaking genoemde termijn zien wij uw advies gaarne tegemoet voor 21 oktober 1989.

Tenslotte nodigen wij u uit de openbare zitting bij te wonen. Voor plaats, datum en tijdstip van deze zitting alsmede voor overige gegevens verwijzen wij u naar bijgevoegde bekendmaking.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

griffier,
J. P. HOPMAN

voorzitter,
S. PATIJN

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.
Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

PROVINCIE ZUID-HOLLAND
MILIEU-EFFECTRAPPORT EN ONTWERP-PAN ZUIVERINGSSLIB

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland maken bekend dat van 19 juni tot en met 20 september 1989 het milieu-effectrapport (MER) en het ontwerp-plan voor de verwijdering van zuiveringsslib voor een ieder ter inzage ligt. Het plan is bestemd voor de periode 1989-1994.

Het milieu-effectrapport beschrijft de milieugevolgen van mogelijke verwerkingsmethoden voor diverse slibsoorten zoals nuttige toepassingen, gecontroleerd storten en verbranden. Bovendien zijn de gevolgen voor het milieu onderzocht van de vestiging van slibverbrandingsinstallaties en gecontroleerde stortplaatsen op een aantal concrete locaties. Het ontwerp-plan geeft op basis van het MER aan welke verwerkingsmethode gekozen wordt voor de verschillende slibsoorten en op welke locaties de daarvoor benodigde verwerkingsinrichtingen gerealiseerd zullen worden.

In het ontwerp-plan is het voornemen opgenomen om de eerste slibverbrandingsinrichting te vestigen bij de huisvuilverbrandingsinstallatie van de GEVUDO te Dordrecht. Voor een tweede slibverbrandingsinrichting komt zowel aansluiting bij de afvalverbrandingsinstallatie van de AVR (Rozenburg) als aansluiting bij de nieuw op te richten geïntegreerde afvalverwerkingsinrichting voor Zuid-Holland West (Leidschendam of Zoetermeer) in aanmerking.

Voor de gecontroleerde stortplaatsen voor de verbrandingsresten en de niet voor verbranding in aanmerking komende slibsoorten worden Alkemade en Alblasserdam/Papendrecht als voorkeurslocaties genoemd. Op de andere onderzochte locaties - Leiden, Nootdorp/ Pijnacker, Moordrecht, Hendrik Ido Ambacht en Cromstrijen - is het realiseren van een gecontroleerde stortplaats technisch ook goed mogelijk, maar deze locaties worden bij een onderlinge vergelijking relatief minder gunstig geacht voor het storten van deze afvalstoffen.

Inzage

Het milieu-effectrapport en de deelrapporten liggen van 19 juni tot en met 20 september 1989 ter inzage in de bibliotheek van het Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage.

Het ontwerp-zuiveringsslibplan met als bijlage een samenvatting van het MER ligt daarnaast ook ter inzage in alle gemeentehuizen in Zuid-Holland.

Schriftelijke reacties

Gedurende de inzagetermijn kan iedereen schriftelijke opmerkingen omtrent het MER en/of gemotiveerde bezwaren tegen het ontwerp-plan inbrengen bij Provinciale Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage. Degenen, die van deze gelegenheid gebruik wensen te maken, dienen bij hun reactie duidelijk aan te geven of zij opmerkingen op het MER en/of bezwaren tegen het ontwerp-plan maken.

Mondelinge reacties

Mondelinge opmerkingen over het MER en gemotiveerde bezwaren tegen het ontwerpplan kunnen worden ingebracht tijdens een openbare zitting, die wordt gehouden op 12 september 1989 om 19.30 uur in het Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage. Tijdens deze openbare zitting zal de gedeputeerde voor milieu een toelichting op het MER en het ontwerp-plan geven en is er gelegenheid tot gedachtenwisseling.

Na afloop van de inspraakprocedure stellen provinciale staten, rekening houdend met de ingediende opmerkingen en/of bezwaren, het plan vast. Daarna wordt het ter goedkeuring aan de Kroon voorgelegd.

Relatie van dit MER met het MER voor het storten van zuiveringsslib in de Slufter

In de periode tot het ingebruiknemen van de slibverbrandingsinrichtingen is voor het storten van slib dat overblijft na zuivering van het rioolwater onder meer de Slufter bij Westvoorne beschikbaar. De milieugevolgen hiervan zijn beschreven in een afzonderlijk milieu-effectrapport. De procedure voor het verlenen van de daarvoor benodigde vergunningen is ook gestart. De aanvragen en het bijbehorende milieu-effectrapport liggen ter inzage in het Provinciehuis en een aantal gemeentehuizen in de omgeving van de Slufter. De bekendmaking voor deze aanvragen wordt afzonderlijk gepubliceerd.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer R. Groen (070- 117430) of de heer J. van Hagen (070- 116639) van de afdeling Bodem en Afvalstoffen.

BIJLAGE 2

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies voor de inhoud van het milieu-effectrapport inzake het provinciale plan voor de verwijdering van zuiveringslib in Zuid-Holland heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van drs. H.G. Ouwerkerk.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- mw.ir. L.E. Duvoort-van Engers, wonende te Amersfoort
- dr. N.J.A. Groen, wonende te Zeist
- ir. A. Kiestra, wonende te Boxtel
- mr. C. Lambers, wonende te Opende
- ir. P. Santema, wonende te Voorburg
- drs. J.H. Smittenberg, wonende te Irnsum;

ir. R.I. Seijffers is als secretaris van de werkgroep opgetreden.

BIJLAGE 3

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	23-08-1989	J.S. Wagenaar	Nwe Wetering	08-09-1989
2.	17-07-1989	Regionale inspectie milieuhygiëne	Rijswijk	08-09-1989
3.	22-08-1989	B&W gemeente Bergschenhoek		08-09-1989
4.	26-08-1989	J.M. Weerkamp	Papendrecht	08-09-1989
5.	31-08-1989	G.J.M. Beek	Roelofarendsveen	08-09-1989
6.	10-08-1989	B&W gemeente Waddinxveen		08-09-1989
7.	01-09-1989	Volkstuinvereniging Alkemade		19-09-1989
8.	05-09-1989	B&W gemeente Zwijndrecht		19-09-1989
9.	06-09-1989	B&W gemeente Benthuizen		19-09-1989
10.	08-09-1989	Waterschap Goeree-Overflakkee		19-09-1989
11.	08-09-1989	B&W gemeente Alblasterdam		19-09-1989
12.	31-08-1989	B&W gemeente Maasland		19-09-1989
13.	18-09-1989	Directeur Landbouw Natuur en Openluchtrecreatie in Zuid-Holland	's-Gravenhage	22-09-1989
14.	19-09-1989	B&W gemeente Vlaardingen		22-09-1989
15.	19-09-1989	G.J. Breukelaar	Rotterdam	22-09-1989
16.	18-09-1989	B. Rutte B.V.	Amsterdam	22-09-1989
17.	16-09-1989	H.C. van der Meer	Roelofarendsveen	22-09-1989
18.	18-09-1989	Directeur Zuidhollands Landschap	Rotterdam	22-09-1989
19.	21-09-1989	B&W gemeente Capelle aan den IJssel		22-09-1989
20.	19-09-1989	N.V. Westlandsche Drinkwaterleiding Maatschappij	Monster	22-09-1989
21.	20-09-1989	Fokker Aircraft B.V.	Rijswijk	22-09-1989
22.	18-09-1989	VEWIN	Rijswijk	26-09-1989
23.	20-09-1989	Samenwerkende Kamers van Koophandel en Fabrieken van Zuid-Holland	Rotterdam	27-09-1989
24.	20-09-1989	B&W gemeente Rijswijk		27-09-1989
25.	20-09-1989	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor	's-Gravenhage	27-09-1989
26.	20-09-1989	Hoogheemraadschap Schieland		27-09-1989

27.	15-09-1989	Provinciale Commissie voor het waterschapsbeheer Zuid-Holland		27-09-1989
28.	20-09-1989	Stichting Milieugroep Leeuwenberg-Westvliet	Leidschendam	27-09-1989
29.	19-07-1989	Provinciale raad voor de ruimtelijke Ordening Zuid-Holland		27-09-1989
30.	30-08-1989	Provinciale Planologische Commissie		27-09-1989
31.		Verslag openbare zitting op 12-09-1989		03-10-1989
32.	16-09-1989	Th., en P. Hoogeboom	Roelofarends-veen	03-10-1989
		I.A. Verhaar	" "	
		Fam. Klein	" "	
		Fa. H.A. van Klink en Zoon	" "	
		J.Th. De Koning	" "	
		M.A. Hoogenboom	" "	03-10-1989
		F.W.M. Spruit	" "	
		Fam. Akerboom	" "	
		Th. van Klink	" "	
		J. Turk	" "	
		Th. J. Verneulen	" "	
		H. Klein	" "	
		J. van Klink	" "	
		B. Kerkvliet	" "	
33.	19-09-1989	B&W gemeente Schiedam		03-10-1989
34.	19-09-1989	N.V. Watermaatschappij Zuid-Holland-Oost		03-10-1989
35.	18-09-1989	L.T.B. afdeling "Sint Benedictus"	Roelofarends-veen	03-10-1989
36.	18-09-1989	B&W gemeente Pijnacker		03-10-1989
37.	17-09-1989	G.J. Bontje e.a.	Roelofarends-veen	03-10-1989
38.	15-09-1989	Provinciale Raad voor het Milieubeheer	's-Gravenhage	03-10-1989
39.	17-09-1989	P. Klein	Nwe Wetering	03-10-1989
40.	18-09-1989	Fam. Van Velzen	Roelofarends-veen	03-10-1989
41.	18-09-1989	Krachtwerktuigen, werkgroep afvalwater	Amersfoort	03-10-1989
42.	16-09-1989	A.M. Bakker	Roelofarends-veen	03-10-1989

43.	17-09-1989	N.C.P. Straathof	Nwe Wetering	03-10-1989
44.	18-09-1989	Nedstaal B.V.	Alblasserdam	03-10-1989
45.	18-09-1989	B&W gemeente Leidschendam		03-10-1989
46.	14-09-1989	Vereniging Milieudefensie, Kerngroep Alkemade	Roelofarends- veen	03-10-1989
47.	13-09-1989	M.J. van der Fluit	Leiden	03-10-1989
48.	16-09-1989	Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten	Brielle	03-10-1989
49.	08-09-1989	L.G.M. van Klink	Roelofarends- veen	03-10-1989
50.	15-09-1989	B&W gemeente Alkemade		03-10-1989
51.	12-09-1989	Stichting Stop Vuilverbran- ding Ypenburg	Rijswijk	03-10-1989
52.	14-09-1989	B&W gemeente Dordrecht		03-10-1989
53.	15-09-1989	G.T. Vermeulen	Roelofarends- veen	03-10-1989
54.	08-09-1989	Werkgroep van de Natuur- en Vogelwacht "de Alblasser- waard"		03-10-1989
55.	04-09-1989	S.E. Straathof	Nwe Wetering	03-10-1989
56.	12-09-1989	J. Vroom	Papendrecht	03-10-1989
57.	11-09-1989	Fam. B. Kerkvliet	Roelofarends- veen	03-10-1989
58.	13-09-1989	Gebr. Jac.P. en P. Steeneveld	Nootdorp	03-10-1989
59.	08-09-1989	B&W gemeente Papendrecht		03-10-1989
60.	08-09-1989	B&W gemeente Rozenburg		03-10-1989